

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 32/2020
23.01.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Мирела Катић Бабић адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Слађана Радић адвокат из ..., ради вршења родитељског права и делимичног лишења родитељског права, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 481/19 од 12.09.2019. године, у седници већа одржаној дана 23.01.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 481/19 од 12.09.2019. године - одлуке садржане у трећем ставу изреке.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П2 618/16 од 09.05.2019. године, ставом првим изреке одлучено је да ће родитељско право над малолетним дететом - сином ВВ, који је рођен ...2012. године у ..., вршити самостално мајка - тужиља АА. Ставом другим изреке одлучено је да ће пребивалиште малолетног ВВ бити исто као пребивалиште његове мајке АА. Ставом трећим изреке, лични односи малолетног ВВ и оца - туженог ББ одржаваће се на начин наведен у овом ставу изреке, тако што ће отац узимати и враћати дете на адреси на којој оно живи са мајком. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да на име доприноса за издржавање малолетног ВВ плаћа месечно износ од 13.150,00 динара почев од 28.03.2016. године па убудуће док за то буду постојали законски услови, сваког првог до десетог у месецу за текући месец под претњом принудног извршења. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужиља тражила да се обавезе тужени да доприноси издржавању малолетног детета са износом од још 6.850,00 динара месечно. Ставом шестим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља тражила да се тужени делимично лиши родитељског права у сегменту чувања, подизања, васпитања, образовања, заступања детета и права да одлучује о питањима која битно утичу на живот малолетног ВВ. Ставом седмим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 481/19 од 12.09.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П2 618/16 од 09.05.2019. године у петом и седмом ставу изреке. Ставом другим изреке, одбачена је као недозвољена жалба тужиле изјављена против четвртог става изреке пресуде Првог основног суда у Београду П2 618/16 од 09.05.2019. године. Ставом трећим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П2 618/16 од 09.05.2019. године у првом, другом, трећем и четвртом ставу изреке. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену - одлуке садржане у трећем ставу изреке, тужени је, благовремено изјавио ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. Закона о парничном поступку (ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, странке су родитељи малолетног ВВ, рођеног ...2012. године. Тужилца и тужени су у ванбрачној заједници живели веома кратко - од септембра до новембра 2012. године, у домаћинству са родитељима туженог, његовим братом и његовом породицом. Тужилца је ванбрачну заједницу и породично домаћинство напустила, док је тек рођено дете остало са туженим и његовом породицом. Правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П2 5729/12 од 20.10.2015. године одлучено је да ће тужени самостално вршити родитељско право, уређен начин одржавања личних односа детета са тужилцом и обавезана тужилца да плаћа издржавање у одређеном номиналном новчаном износу. Између странака постоји конфликтан однос, што је имало за последицу опструкцију личних односа детета и тужиле оптужбама туженог да је она незаинтересована за одржавање личних односа и инсистирањем да се лични односи одржавају у његовом присуству. По мишљењу органа старатељства и вештака, дете показује емотивну везаност, упућеност и блискост са оба родитеља, који су високо мотивисани да се о њему старају. Тужилца се у међувремену, по престанку заједнице живота са туженим, стабилизovala и адекватно организовала за живот са дететом. Она не увлачи дете у партнерски конфликт и схвата његову потребу за контактом са оба родитеља. Тужени, иако има близак однос са дететом и препознаје његове развојне потребе, показује да је ригидна и мање зрела личност јер не схвата значај мајке за правилан развој детета. Обе странке су запослене и остварују редовне месечне приходе - тужилца у износу од око 44.000,00 динара, а тужени у износу од око 29.000,00 динара. Тужилца са дететом, које јој је одређеном привременом мером поверено на

самостално вршење родитељског права, живи у стану на којем је власница. У том стану дете има собу, прилагођену његовом узрасту. Тужени живи у заједници са родитељима, братом и његово двоје деце, у стану који је власништво његових родитеља. За задовољавање потребе малолетног ВВ месечно је непходан износ од 25.000,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су у овом спору, у суштини одлучујући о измени одлуке о вршењу родитељског права, правилно применили материјално право.

Према члану 77. став 3. Породичног закона, један родитељ сам врши родитељско право на основу одлуке суда када родитељи не воде заједнички живот, а нису закључили споразум о вршењу родитељског права. О самосталном вршењу родитељског права, сходно члану 266. став 1. тог закона, суд одлучује руководећи се најбољим интересом детета - правним стандардом који се цени у сваком конкретном случају. Пре доношења одлуке о вршењу родитељског права суд је, на основу члана 270. наведеног закона, дужан да затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног световалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима.

У конкретном случају, мишљења органа старатељства и вештака су усаглашена у погледу чињенице да би дете требало поверити тужиљи на самостално вршење родитељског права. Такав начин вршења родитељског права, имајући у виду све околности случаја, у најбољем је интересу детета. Тужиља јасно разграничава родитељство од партнерског односа и не испољава склоност да дете увлачи у лични однос са бившим партнером, за разлику од туженог који не схвата значај мајке за правилан развој детета и својим ставовима и поступцима код заједничког детета изазива конфликт лојалности. У таквој ситуацији, иако су оба родитеља подобна и показују високу мотивисаност за вршење родитељског права а дете испољава емотивну блискост и приврженост са оба родитеља, у његовом је најбољем интересу да тужиља убудуће самостално врши родитељско право и да однос са другим родитељем остварује кроз одржавање личних односа, које тужиља не спречава већ подржава.

О начину одржавања личних односа детета и туженог одлучено је у складу са чланом 61. Породичног закона, а о обавези издржавања у смислу чланова 154. став 1, 160, 161. и 162. истог закона.

Изјављеном ревизијом, по оцени Врховног касационог суда, неосновано се оспорава правилност побијане другостепене пресуде у делу којим је правноснажно одлучено о вршењу родитељског права.

Подобност тужиље за самостално вршење родитељског права утврђено је на основу прибављених мишљења органа старатељства и вештачења. У тим мишљењима нису изнете сумње о насиљу које тужиља врши према малолетном детету странака, на којој чињеници тужени инсистира током поступка и у

ревизији, уз коју прилаже кривичну пријаву за извршено кривичног дело насиље над малолетним дететом коју је поднео против тужиље тек након закључења главне расправе у овом поступку. Тужени оспорава и валидност мишљења органа старатељства на чији рад је (по закључењу главне расправе) поднео притужбу, али притом занемарује да се о подобности тужиље за вршење родитељског права изјашњавала и комисија вештака (психијатар, специјалиста медицинске психологије и дипломирани социјални радник - породични психотерапеут), чије је мишљење да би у најбољем интересу малолетног детета било да се повери тужиљи на самостално вршење родитељског права.

С тога се изјављеном ревизијом неосновано оспорава утврђено чињенично стање, а такође нису основани ни ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права, јер су одлуке о вршењу родитељског права, одржавању личних односа и издржавању донете правилном применом наведених одредби.

Из ових разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић